

Opgave Cicerowedstrijd 2018-2019 – ronde 1

Epistulae ad familiares, V, 12

In april 56 v.Chr. richt Cicero een brief aan zijn oude vriend, de Romeinse geschiedschrijver Lucius Lucceius. Daarin drukt hij zijn bewondering uit voor Lucceius' geschriften, en vraagt hij hem ook een boek te schrijven over zijn eigen prestaties. Na zijn consulaat in 63 v.Chr. was Cicero namelijk verbannen uit Rome, en had zijn reputatie een serieuze deuk opgelopen. Een beetje positieve reclame was dus meer dan welkom...

M. CICERO SALUTEM DICIT L. LUCCEIO QUINTI FILIO.

Coram me tecum eadem haec agere saepe conantem deterruit pudor quidam paene subrusticus, quae nunc expromam absens audacius: epistula enim non erubescit.

Ardeo cupiditate incredibili neque, ut ego arbitror, reprehendenda, nomen ut nostrum
5 scriptis illustretur et celebretur tuis. Genus enim scriptorum tuorum etsi erat semper a me vehementer expectatum, tamen vicit opinionem meam meque ita vel cepit vel incendit, ut cuperem quam celerrime res nostras monumentis commendari tuis; neque enim me solum commemoratio posteritatis ad spem quandam immortalitatis rapit, sed etiam illa cupiditas, ut vel auctoritate testimonii tui vel indicio benevolentiae vel suavitate ingenii vivi perfruamur.

10 Quod si a te non impetraro, cogar fortasse facere quod nonnulli saepe reprehendunt: scribam ipse de me, multorum tamen exemplo et clarorum virorum; sed, quod te non fugit, haec sunt in hoc genere vitia: et verecundius ipsi de sese scribant necesse est, si quid est laudandum, et praetereant, si quid reprehendendum est; accedit etiam, ut minor sit fides, minor auctoritas. Haec nos vitare cupimus et, si recipis causam nostram, vitabimus.

15 His de rebus quid acturus sis, si tibi non est molestum, rescribas mihi velim; si enim suscipis causam, conficiam commentarios rerum omnium; sin autem differs me in tempus aliud, coram tecum loquar. Tu interea non cessabis et ea, quae habes instituta, perpolies nosque diliges.

Teksthulp

- r. 1 **agere** : niet 'drijven, doen, handelen' ...
- r. 2 **quae**: het antecedent vind je vroeger in de zin: *eadem haec*.
coram (bijwoord): 'aanwezig', 'ter plaatse', 'persoonlijk', 'zelf'.
subrusticus, -a, -um: 'een beetje boers', 'onbehouden', 'onhandig'.
- r. 3 **erubescere**, -o: 'blozen', 'zich schamen'.
- r. 4 **neque**: als je weet wat door *neque* verbonden wordt, weet je ook welke naamval *reprehendenda* is.
reprehendere, -o: 'bekritisieren', 'afkeuren'. Welke vorm is *reprehendenda*?
ut illustretur: afhankelijk van *cupiditate*.
- r. 5 **genus**, -eris, onz.: 'aard', 'natuur', 'kwaliteit'.
- r. 6 **vincere**, -o: hier metaforisch 'overtreffen'.
opinio: 'verwachting'
meque = atque me
- r. 7 **monumentum**, -i, onz.: hier 'gedenkschrift' of zelfs 'memorabel werk'
- r. 8 **posteritatis ... immortalitatis**: denk steeds goed na over de rol.
- r. 9 **vivi**: bepaling van gesteldheid bij het onderwerp van *perfruamur*.
- r. 10 **impetraro = impetravero**.
- r. 11 **fugit**: hier onpersoonlijk
- r. 12 **verecundus**, -a, um: 'terughoudend', 'bescheiden', 'schuchter', 'schuw'.
necesse est: het onderwerp heeft de vorm van een bijzin in de conjunctief zonder voegwoord.
- r. 13 **ut sit**: afhankelijk van *accedit*: 'daar komt nog bij dat'.
ut [ei generi scribendi] minor sit fides
- r. 15 **velim**: het LV heeft de vorm van een bijzin in de conjunctief zonder voegwoord.
- r. 16 **commentarii**, -orum, m.: 'verslag', 'aantekeningen'.
- r. 16 **rerum [gestarum]**
- r. 16 **me**: Cicero bedoelt 'meam causam'
- r. 17 **cessabis, perpolies, diliges**: indicatief futurum gebruikt voor beleefd verzoek.
quae habes instituta: Lucceius werkte al geruime tijd aan een geschiedenis van de Romeinse burgeroorlogen. Cicero had een grote rol in die burgeroorlogen gespeeld en precies daarom richtte Cicero zich nu tot Lucceius.
perpolire, -io: 'vijlen', 'verfijnen', 'vervolmaken'.
nos diliges: traditionele afscheidsformule; zoek hiervoor een beleefde formulering.